

Piegādātāju un sadarbības partneru rīcības kodekss

Code of Conduct for Suppliers and Partners

Reitan Convenience Latvia SIA (turpmāk tekstā - RCL), franšīzes devējs tādiem zīmoliem kā Narvesen un Caffeine, ir vadošais uzņēmums ērtas iepirkšanās nozarē. Mūsu mērķis ir padarīt ikdienas dzīvi mazliet vieglāku un pasauli nedaudz labāku. Mēs to panākam, sadarbojoties ar veiksmīgiem franšīzesņēmējiem un mūsu darbiniekiem, kas lepojas ar savu darbu, kā arī veicot ievērojamus ieguldījumus ilgtspējā. RCL mums ir svarīgi, lai mēs vadītu savu uzņēmējdarbību atbildīgi un, kā saka mūsu īpašnieks, ar "skatu tālā nākotnē". Tas mums uzliek augstas prasības attiecībā uz mūsu attieksmi pret planētu un līdzilvēkiem. Mūsu ārējie partneri ir būtiska mūsu uzņēmuma daļa, tāpēc vēlamies skaidrot savu nostāju, apņemšanos un gaidas attiecībā uz būtiskajiem vides un sociālajiem jautājumiem gan attiecībā uz piegādātājiem gan uz citiem sadarbības partneriem, gan arī uz mūsu pašu darbiniekiem un franšīzesņēmējiem.

Mēs, RCL, esam nolēmuši vadīt pāreju uz ērtas iepirkšanās nozares nākotni. Mēs saskatām ievērojamas iespējas šajā pārveidē, tomēr, lai tā kļūtu par realitāti, ilgtspējībai ir jāiever visas mūsu darbības. Tas prasa inovatīvu domāšanu. Tāpēc ceram, ka mūsu piegādātāji un sadarbības partneri mūs izaicinās, sniegs savu analīzi un jaunas idejas, lai visi kopā varētu veikt uzņēmējdarbību, kas pozitīvi ietekmē planētu un palīdz risināt nozīmīgās sociālās problēmas, ar kurām saskaramies mūsdienās. Sadarbība ir būtiska, jo ir nepieciešama visas vērtību ķēdes līdzdalība, lai mēs varētu pāriet uz ilgtspējīgu ērtas iepirkšanās nozari.

RCL Piegādātāju un sadarbības partneru rīcības kodekss (turpmāk tekstā - Rīcības kodekss) ietver starptautiski atzītas konvencijas un standartus cilvēktiesību, darba apstākļu, pretkorupcijas un vides aizsardzības jomā —kā noteikts ANO Globālajā līgumā, ANO pienācīgas pārbaudes politiskā cilvēktiesību jomā saskaņā ar ESAO vadlīnijām daudznacionāliem uzņēmumiem un SDO Deklarācijā par principiem un pamattiesībām darbavietā. Mēs uzskatām, ka šis pamatprasības ir jāievēro visiem mūsu piegādātājiem un sadarbības partneriem. Tomēr mūsu ambīcijas pārsniedz šos standartus. Tāpēc Rīcības kodeksā esam iekļāvuši arī papildu prasības, lai nodrošinātu, ka mūsu, kā arī mūsu piegādātāju un sadarbības partneru rīcība atbilst 2022. gada sākumā pieņemtajai RCL Antropocēna stratēģijai. Antropocēna stratēģija ir visu septiņu Reitan Convenience valstu, visaptverošs dokuments, kurā galvenā uzmanība pievērsta trim ietekmes jomām – (i) Klimata jautājumu risināšanai, kas rada būtiskas izmaiņas, (ii) Produktiem cilvēkiem un planētai un (iii) Uz vērtībām balstītām pārmaiņām, lai kopā veidotu nākotni.

Attiecībā uz produktiem un pakalpojumiem no visiem RCL piegādātājiem un sadarbības partneriem tiek sagaidīts, lai tie atbilstu Rīcības kodeksā izklāstītajām pamatprasībām. Tiem jācenšas pārsniegt šīs prasības, lai nodrošinātu pozitīvu progresu attīstībā. Turklāt piegādātājiem un sadarbības partneriem ir jānosaka skaidras prasības saviem apakšuzņēmējiem, nodrošinot, ka tie savukārt ievēro Rīcības kodeksā noteiktos standartus.

RCL uzsver, ka ir svarīgi, lai piegādātājiem un sadarbības partneriem būtu sistēmas, kas atbalsta RCL Rīcības kodeksā izklāstīto prasību īstenošanu. Tas nozīmē, ka piegādātājam būtu jāieceļ kontaktpersona, kas ir atbildīga par Rīcības kodeksa prasību ieviešanu uzņēmumā, par prasību paziņošanu attiecīgajam uzņēmuma nodaļām un būtiskas informācijas dokumentēšanu, lai RCL varētu efektīvi uzraudzīt atbilstību.

RCL sagaida, ka pēc pieprasījuma piegādātāji un apakšuzņēmēji varēs iesniegt dokumentētus centienus ievērot šajā Rīcības kodeksā noteiktās ētikas un vides prasības. Tas var notikt ar pārrunām, klātienē apmeklējumiem vai rakstveidā noformētiem dokumentiem. Ja RCL vēlas noskaidrot visus piegādātāja

Reitan Convenience Latvia (hereinafter to below as RCL), franchisors within the concepts Narvesen and Caffeine, is a leading company in the convenience industry. We aim to make everyday life a bit easier and the world a bit better, every day. We achieve this by working with proud and successful merchants and employees and by making significant investments in sustainability. At RCL, it is important for us to conduct our business responsibly with, as our owner says, an "eternity perspective." This places extensive demands on how we relate to the planet as well as to our fellow human beings. Our external partners are a crucial part of our company, and therefore, we want to clarify our stance, commitments, and expectations on key environmental and social issues towards both suppliers and other collaborators, as well as towards our own staff and franchisees.

We at RCL have decided to lead the transition to the future of convenience. We see significant opportunities with this transformation, but for it to become a reality, sustainability must permeate our entire operation. This requires innovative thinking. Therefore, we hope that our suppliers and collaborators will challenge us, present their own analyses, and contribute new ideas—so that we together can run a business that has a positive impact on our planet and helps address the significant social challenges we face today. This is crucial because the participation of the entire value chain is needed for us to transition towards a sustainable convenience industry.

RCL Code of Conduct for Suppliers and Partners (hereinafter to below as the Code of Conduct) includes internationally recognized conventions and standards for human rights, working conditions, anti-corruption, and the environment—as expressed in the UN Global Compact, Human Rights Due Diligence (HRDD) according to the OECD Guidelines for Multinational Enterprises, and the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work. We consider these fundamental requirements that all our suppliers and collaborators must adhere to. However, our ambitions go beyond these standards. Therefore, we have also incorporated additional commitments into the Code of Conduct to ensure that our actions, as well as those of our suppliers and collaborators, align with RCL' Strategy for the Anthropocene, adopted in early 2022. The strategy is an umbrella strategy for all seven Reitan Convenience countries and focuses on three impact areas; (i) Climate action that makes a real difference, (ii) Products for people and planet, and (iii) Value driven transformation to shape the future together.

All RCL suppliers and collaborators, when it comes to products and services, are expected to meet the fundamental requirements outlined in the Code of Conduct. They should strive to surpass these requirements to ensure that development continues to positively progress. Furthermore, suppliers and collaborators are expected to impose clear requirements on their own subcontractors, ensuring that they, in turn, comply with the standards set forth in the Code of Conduct.

RCL emphasizes the importance of suppliers and collaborators having systems that support the implementation of the requirements outlined in RCL' Code of Conduct. This means that the supplier should appoint a contact person responsible for implementing the Code of Conduct's requirements in the business, communicating the requirements to relevant parts of the business, and documenting essential information so that RCL can effectively monitor compliance.

RCL expects that, upon request, suppliers and subcontractors can present their documented efforts to meet the ethical and environmental requirements defined in this Code of Conduct. This may occur through dialogues, site visits, or written documentation. If RCL wishes to map out all of the subcontractors of a

REITAN CONVENIENCE

apakšuzņēmējus, piegādātājam ir pienākums sniegt RCL visu attiecīgo kontaktinformāciju.

Ja RCL konstatē nepieciešamību pēc uzlabojumiem un piegādātājs neīsteno konkrētās izmaiņas saskaņotajā termiņā vai aktīvi nesadarbojas ar saviem apakšuzņēmējiem, lai risinātu šo jautājumu, lai gan ir saskaņots rīcības plāns, RCL patur tiesības pārtraukt sadarbību un/vai atcelt plānotās tirgus aktivitātes. Ja rodas neatbilstības gan mūsu, gan mūsu piegādātāju vai sadarbības partneru darbībā, mums ir jāziņo par šādiem gadījumiem un jāuzsāk dialogs par veicamajiem pasākumiem. Ziņojumus var iesniegt anonīmi, neriskējot ar represijām vai citām negatīvām sekām. Šāda pieeja veicinās kopīgu mācīšanos un pārskatāmības uzturēšanu.

ATSAUCES

[ES regula par atmežošanu](#)
[ESAO vadlīnijas](#)
[ESVAC dati par antibiotiku lietošanu](#)
[Eiropas apņemšanās vīstkopības jomā \(ECC\)/ Better Chicken Commitment](#)

supplier, the supplier is obligated to provide all relevant contact information to RCL.

If RCL has identified a need for improvement and a supplier fails to implement the specified change within an agreed-upon timeframe or actively collaborate with its subcontractors on the issue despite having an agreed-upon action plan, RCL reserves the right to terminate the collaboration and/or cancel planned market activities. In the event of discrepancies, whether in our own operations or in those of our suppliers or collaborators, such instances should be reported to us, and a dialogue should be initiated regarding the actions to be taken. Reports can be made anonymously without the risk of reprisals or other negative consequences. This approach will contribute to shared learning and the maintenance of transparency.

REFERENCES

[EU Deforestation Regulation](#)
[OECD Guidelines](#)
[ESVAC Antibiotic data](#)
[European Chicken Commitment \(ECC\)/ Better Chicken Commitment](#)

IEVADS

Turpmāk sīki izklāstīti vispārīgi noteikumi un vadlīnijas visiem RCL piegādātājiem un sadarbības partneriem, turpmāk tekstā kopā saukti – Piegādātāji. Rīcības kodeksam pievienots pielikums, kurā izskaidrota RCL nostāja attiecībā uz dažāda veida riska precēm, pārtikas piedevām un iepakojumu.

1. ATBILSTĪBA JURIDISKAJĀM PRASĪBĀM

RCL piegādātājiem ir nepārprotami jāievēro to valstu tiesību akti, kurās tie darbojas. Ja kāda no šajā Rīcības kodeksā noteiktajām prasībām atšķiras no valsts spēkā esošajos tiesību aktos noteiktajām prasībām, vienmēr tiek piemērots augstākais standarts.

2. CILVĒKTIESĪBAS

RCL sagaida, ka visi piegādātāji ievēros turpmāk minētos likumus un noteikumus attiecībā uz cilvēktiesībām.

2.1. Piespiedu un obligātais darbs (SDO konvencijas Nr. 29 un 105)

Nav pieļaujams piespiedu vai obligātais darbs, kā arī darbs, esot cietumā. Darba dienas beigās darbiniekiem jābūt iespējai brīvi atstāt darba vietas telpas. Darbiniekiem nav jāmaksā depozīts vai jāatstāj personu apliecinoši dokumenti piegādātāja uzņēmumā (darba devējam), un viņi var brīvi izbeigt darba attiecības pēc saprātīga brīdinājuma.

2.2. Biedrošanās brīvība un tiesības uz kolektīvām sarunām (SDO konvencijas Nr. 87, 98, 135 un 154)

Darbaņēmējiem bez izšķirības ir tiesības iestāties arodbiedrībās vai dibināt arodbiedrības pēc savas izvēles un slēgt kolektīvos līgumus. Piegādātājs neiejaucas un netraucē arodbiedrību dibināšanu vai koplīgumu slēgšanu. Darbaņēmēju pārstāvji netiek diskriminēti, un viņiem ir nodrošināta piekļuve pārstāvības funkciju veikšanai darba vietā. Ja tiesības uz biedrošanās brīvību un/vai koplīgumu slēgšanas tiesībām ir ierobežotas ar likumu, darba devējs veicina, nevis kavē alternatīvu neatkarīgu un brīvu darbinieku pārstāvības un pārrunu veidu izveidošanu.

2.3. Bērnu darbs (ANO Konvencija par bērna tiesībām, SDO konvencijas Nr. 138, 182 un 79 un SDO ieteikums Nr. 146)

Darbaņēmēju minimālais vecums nedrīkst būt mazāks par 15 gadiem un atbilst: i) valstī noteiktajam minimālajam nodarbinātības vecumam; vai ii) obligātās izglītības iegūšanas vecumam, atkarībā no tā, kurš no šiem vecumiem ir augstāks. Ja vietējais minimālais vecums ir noteikts 14 gadi saskaņā ar jaunattīstības valstu izņēmumiem atbilstoši SDO Konvencijai Nr. 138, var piemērot šo zemāko vecumu. Nav pieļaujama bērnu nodarbinātība, kas definēta kā jebkurš darbs, ko veic bērns, kurš ir jaunāks par iepriekš noteikto (-ajiem) vecumu (-iem). Personas, kas jaunākas par 18 gadiem, nedrīkst iesaistīt darbā, kas apdraud viņu veselību, drošību vai tikumību, kā arī nakts darbā. Lai novērstu bērnu darbu, kas aizliegts ar SDO konvencijām Nr. 138 un 182, ir jāizstrādā un jādokumentē politikas un procedūras, un jādara tās zināmas personālam un citām ieinteresētajām personām. Šādiem bērniem tiek sniegts pienācīgs atbalsts, lai viņi varētu apmeklēt un pabeigt obligāto izglītību. Par visiem šādiem gadījumiem ir jāinformē RCL, lai tos apspriestu. Piegādātājam ir jābūt apliecinātai oficiāla dokumenta kopijai, kurā norādīts darbinieka dzimšanas datums. Valstīs, kurās tas nav iespējams, piegādātājs ievieš atbilstošu metodi savu darbinieku vecuma novērtēšanai.

2.4. Diskriminācija (SDO konvencijas Nr. 100 un 111 un ANO Konvencija par jebkuras sievietes diskriminācijas izskaušanu)

Darbavietā nedrīkst pieļaut diskrimināciju attiecībā uz pieņemšanu darbā, atalgojumu, piekļuvi apmācībai, paaugstināšanu amatā, atļaušanu vai pensionēšanos, etniskās izcelsmes, tautības, valodas, reliģijas, kastas, vecuma, invaliditātes, dzimuma, ģimenes stāvokļa, seksuālās orientācijas, dalības arodbiedrībā, sociālās vai politiskās piederības vai citu uzskatu dēļ. Uzņēmumā jāveic pasākumi, lai aizsargātu darbiniekus no seksuāli uzmācīgas, apdraudošas, aizskarošas vai ekspluatējošas uzvedības, kā arī no diskriminācijas vai darba attiecību pārtraukšanas nepamatotu iemeslu dēļ, piemēram, laulības, grūtniecības, vecāku statusa vai HIV statusa dēļ.

2.5. Cietsirdīga vai necilvēcīga izturēšanās (ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 7. pants)

Fiziska vardarbība vai sodi, vai fiziskas vardarbības draudi, seksuāla vardarbība vai uzmākšanās un verbāla vardarbība, kā arī citi iebiedēšanas veidi ir aizliegti.

INTRODUCTION

Below, general rules and guidelines are detailed for all RCL suppliers and collaborators, collectively referred to as "suppliers" throughout the remainder of this document. An attachment is included to clarify RCL' stance on various types of risk commodities, food additives, and packaging.

1. COMPLIANCE WITH LEGAL REQUIREMENTS

RCL suppliers must unequivocally adhere to national legislation in the countries where they operate. In the event that any of the requirements in this Code of Conduct differ from what is stipulated in current national legislation, the higher standard always applies.

2. HUMAN RIGHTS

RCL expects all suppliers to comply with the following laws and regulations regarding human rights.

2.1 Forced and Compulsory Labour (ILO Conventions Nos. 29 and 105)

There shall be no forced, bonded or involuntary labour nor prison labour. Workers shall be free to leave the workplace premises at the end of the day. Workers shall not be required to lodge deposits or identity papers with the Suppliers' company (their employer) and shall be free to leave their employer after reasonable notice.

2.2 Freedom of Association and the Right to Collective Bargaining (ILO Conventions Nos. 87, 98, 135 and 154)

Workers without distinction, shall have the right to join or form trade unions of their own choosing and to bargain collectively. The Supplier shall not interfere with, or obstruct, the formation of unions or collective bargaining. Workers' representatives shall not be discriminated and shall have access to carry out their representative functions in the workplace. Where the right to freedom of association and/or collective bargaining is restricted by law, the employer shall facilitate, and not hinder, the development of alternative forms of independent and free workers representation and negotiations.

2.3 Child Labour (UN Convention on the Rights of the Child, ILO Conventions Nos. 138, 182 and 79, and ILO Recommendation No. 146)

The minimum age for workers shall not be less than 15 and comply with (i) the national minimum age for employment, or; (ii) the age of completion of compulsory education, whichever of these is higher. If the local minimum is set at 14 years in accordance with developing country exceptions under ILO Convention 138, this lower age may apply. There shall be no recruitment of child labour defined as any work performed by a child younger than the age(s) specified above. No person under the age of 18 shall be engaged in labour that is hazardous to their health, safety or morals, including night work. Policies and procedures for remediation of child labour prohibited by ILO conventions no. 138 and 182 shall be established, documented, and communicated to personnel and other interested parties. Adequate support shall be provided to enable such children to attend and complete compulsory education. All such cases must be brought to the attention of RCL for discussion. The Supplier shall have a certified copy of an official document which shows the worker's date of birth. In countries where this is not possible, the Supplier shall implement an appropriate method for evaluating the age of its workers.

2.4 Discrimination (ILO Conventions Nos. 100 and 111 and the UN Convention on Discrimination against Women)

There shall be no discrimination at the workplace in hiring, compensation, access to training, promotion, termination or retirement based on ethnic background, nationality, language, religion, caste, age, disability, gender, marital status, sexual orientation, union membership or social or political affiliation or other opinion. Measures shall be established to protect workers from sexually intrusive, threatening, insulting or exploitative behavior, and from discrimination or termination of employment on unjustifiable grounds, e.g., marriage, pregnancy, parenthood or HIV status.

2.5 Harsh or Inhumane Treatment (UN International Covenant on Civil and Political Rights art. 7)

Physical abuse or punishment, or threats of physical abuse, sexual or other harassment and verbal abuse, as well as other forms of intimidation, is prohibited.

2.6. Veselība un drošība (SDO Konvencija Nr. 155 un SDO Ieteikums Nr. 164)

Darba videi jābūt drošai un higiēniskai, ņemot vērā nozarē atbilstošās prasības un visus darba vietai atbilstošos apdraudējumus. Bīstamās ķīmiskās un citas vielas ir rūpīgi jāuzrauga. Jāveic atbilstoši pasākumi, lai novērstu nelaimes gadījumus, ugunsgrēkus un kaitējumu veselībai, kas rodas vai ir saistīts ar nodarbinātību, līdz minimumam samazinot darba videi raksturīgo apdraudējumu cēloņus, ciklāl tas ir praktiski iespējams. Darbaņēmējiem regulāri jānodrošina dokumentēta apmācība par veselības aizsardzību un drošību, un šāda apmācība jāatkārto jauniem vai pārceltiem darbaņēmējiem. Bīstamajās zonās strādājošajiem jānodrošina regulāra apmācība. Darbaņēmējiem jānodrošina piekļuve tīrām tualetes telpām un dzeramajam ūdenim, kā arī, ja nepieciešams, sanitārajām telpām pārtikas uzglabāšanai. Dzīvojamām zonām, ja tādas jānodrošina, jābūt tīrām, drošām un pietiekami vēdināmām, kā arī jābūt piekļuvei tīrām tualetes telpām un dzeramajam ūdenim.

2.7. Darba samaksa (SDO Konvencija Nr. 131)

Par standarta darba nedēļu izmaksātājai darba samaksai un pabalstiem jāatbilst vismaz valsts tiesību aktos noteiktajiem standartiem vai nozares standartiem atkarībā no tā, kurš ir augstāks. Darba samaksai vienmēr jābūt pietiekamai, lai nodrošinātu pamatvajadzības, ieskaitot mazliet liekus ienākumus. Visiem darbaņēmējiem pirms stāšanās darbā izsniedz rakstveidā noformētu darba līgumu viņiem saprotamā valodā, kurā izklāstīti darba samaksas nosacījumi un izmaksas veids. Atskaitījumi no algas kā disciplinārsods nav pieļaujami.

2.8. Darba laiks (SDO Konvencija Nr. 1 un 14)

Darba laikam jāatbilst valsts tiesību aktiem un nozares standarta rādītājiem, bet tas nevar būt ilgāks kā noteikts noteicošajos starptautiskajos standartos. Iknedējas darba laiks nedrīkst regulāri pārsniegt 48 stundas.

Katru septiņu (7) dienu laikposmā darbiniekiem ir jānodrošina vismaz viena brīvdiena. Virsstundas ir brīvprātīgas un ierobežotas. Ieteicamais maksimālais virsstundu skaits ir 12 stundas nedēļā, t. i., kopējais darba stundu skaits darba nedēļā, ieskaitot virsstundas, nedrīkst pārsniegt 60 stundas. Izņēmumi ir pieļaujami, ja to reglamentē darba koplīgums. Darbaņēmējiem vienmēr jāsaņem samaksu par visām stundām, kas nostrādātas virs parastā darba laika, vismaz tādā apmērā, kāds noteikts saskaņā ar attiecīgajiem tiesību aktiem.

2.9. Regulāra nodarbinātība (SDO Konvencijas Nr. 95, 158, 175, 177, 181)

Saistības pret darbiniekiem saskaņā ar starptautiskajām konvencijām, valsts tiesību aktiem un noteikumiem par regulāru nodarbinātību nedrīkst apiet, izmantojot īstermiņa līgumdarbu (piemēram, līgumdarbu, gadījuma darbu vai vienas dienas darbu), apakšuzņēmējus vai citas darba attiecības. Visiem darbaņēmējiem ir tiesības pirms stāšanās darbā saņemt darba līgumu viņiem saprotamā valodā, kurā izklāstīti darba samaksas nosacījumi un izmaksas veids. Skaidri jānosaka mācekļa prakses programmu ilgums un saturs.

2.10. Sociāli atstumtās iedzīvotāju grupas (ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 1. un 2. pants)

Ražošana un dabas resursu izmantošana nedrīkst veicināt nelabvēlīgos apstākļos esošo iedzīvotāju resursu un ienākumu bāzes iznīcināšanu, piemēram, pieprasot lielas zemes platības, izmantojot ūdeni vai citus dabas resursus, no kuriem šie iedzīvotāji ir atkarīgi.

2.11. Ziņotāju aizsardzība

RCL mudina izmantot trauksmes cēlāju sistēmas, lai ziņotu par pārkāpumiem, piemēram, vides aizsardzības noteikumu, cilvēktiesību, konkurences noteikumu un korupcijas pārkāpumiem, bez riska par negatīvām darbībām pret ziņotāju. Tas attiecas uz visām personām, kas strādā vērtību ķēdē vai kuras tā ietekmē (RCL darbinieki, piegādātāji un apakšuzņēmēji).

3. KUKUĻOŠANA UN KORUPCIJA

No RCL piegādātājiem tiek sagaidīts, lai tie aktīvi vērstos pret visiem korupcijas, izspiešanas un kukuļošanas veidiem. Piegādātājiem jāievēro augsti ētikas standarti un laba uzņēmējdarbības prakse. Viņi nedrīkst ne piedāvāt, ne pieņemt nepamatotus labumus vai labvēlību, ko varētu uzskatīt par nepieņemamu atlīdzību par uzņēmējdarbības nodrošināšanu, uzturēšanu vai vadīšanu. Piegādātājiem arī nevajadzētu atbalstīt darbības, kas ir pretrunā RCL Antropocēna stratēģiju, piemēram, ziedojumus lobbiju grupām vai partnerattiecības ar organizācijām, kas tieši vai ar interešu pārstāvības palīdzību iebilst pret RCL Antropocēna stratēģiju.

2.6 Health and Safety (ILO Convention No. 155 and ILO Recommendation No. 164)

The working environment shall be safe and hygienic, bearing in mind the prevailing knowledge of the industry and of any specific hazards. Hazardous chemicals and other substances shall be carefully managed. Adequate steps shall be taken to prevent accidents, fires, and injury to health arising out of, associated with, or occurring in, the course of work, by minimising, so far as is reasonably practicable, the causes of hazards inherent in the working environment. Workers shall receive regular and documented health and safety training, and such training shall be repeated for new or reassigned workers. Recurring training should be provided to workers in hazardous areas. Access to clean toilet facilities and drinkable water, and, if appropriate, sanitary facilities for food storage shall be provided. Accommodation, where provided, shall be clean, safe and adequately ventilated, and shall have access to clean toilet facilities and drinkable water.

2.7 Wages (ILO Convention No. 131)

Wages and benefits paid for a standard working week shall as minimum meet national legal standards or industry benchmark standards, whichever is higher. Wages should always be enough to meet basic needs, including some discretionary income. All workers shall be provided with a written contract of employment in a language they understand outlining their wage conditions and method of payments before entering employment. Deductions from wages as a disciplinary measure shall not be permitted.

2.8 Working Hours (ILO Convention Nos. 1 and 14)

Working hours shall comply with national laws and benchmark industry standards, and not more than prevailing international standards. Weekly working hours should not on a regular basis exceed 48 hours.

Workers shall be provided with at least one day off for every seven (7) day period. Overtime shall be voluntary and limited. The recommended maximum overtime is 12 hours per week, i.e., the total working week including overtime shall not exceed 60 hours. Exceptions to this are accepted when regulated by a collective bargaining agreement. Workers shall always receive overtime pay for all hours worked over and above the normal working hours), minimum in accordance with relevant legislation.

2.9 Regular Employment (ILO Conventions Nos. 95, 158, 175, 177, 181)

Obligations to employees under international conventions, national law and regulations concerning regular employment shall not be avoided through the use of short-term contracting (such as contract labour, casual labour or day labour), subcontractors or other labour relationships. All workers are entitled to a contract of employment in a language they understand, outlining their wage conditions and method of payment, before entering employment. The duration and content of apprenticeship programs shall be clearly defined.

2.10 Marginalised Population (UN International Covenant on Civil and Political Rights art. 1 and 2)

Production and the use of natural resources shall not contribute to the destruction of the resources and income base for marginalised populations, such as in claiming large land areas, use of water or other natural resources on which these populations are dependent.

2.11 Whistleblower protection

RCL encourages the use of whistleblower systems to report misconduct, such as violations of environmental regulations, human rights, competition rules, and corruption, without the risk of retaliation. This applies to all individuals working or affected by the value chain (RCL employees, suppliers, and subcontractors).

3. BRIBERY AND CORRUPTION

RCL suppliers are expected to counteract all forms of corruption, extortion, and bribery. Suppliers should maintain a high ethical standard and good business practices. They should neither offer nor accept undue benefits or favors that could be seen as unacceptable rewards for obtaining, maintaining, or directing business. Suppliers should also not support activities contrary to the RCL Strategy for the Anthropocene, such as through donations to lobby groups or partnerships with entities that, directly or through advocacy, oppose the RCL Strategy for the Anthropocene.

4. RISKĀ NOVĒRTĒŠANA UN PIENĀCĪGA PĀRBAUDE

RCL piemēro pienācīgas pārbaudes procedūru – starptautiski atzītu metodi, lai kartētu, novērstu, ierobežotu un atskaitītos par to, kā uzņēmums savā uzņēmējdarbībā un piegādes ķēdē risina jebkādu negatīvu ietekmi un riskus cilvēkiem, sabiedrībai un videi. Riska novērtējuma pamatā ir atbilstošie riska rādītāji, kas attiecas, piemēram, uz korupcijas risku (piemēram, CPI) vai darba ņēmēju tiesību pārkāpumu risku (piemēram, ITUC). Mūsu piegādātāju pienācīgas pārbaudes process ietver šādus posmus: risku kartēšana, risku pārvaldība, progresa uzraudzība un pārredzama rezultātu paziņošana. Mūsu riska analīze tiks regulāri atjaunināta. Risks tiks iedalīts sarkanā (augsts risks), oranžā (vidējs risks) un zaļā (zems risks) kategorijā. Attiecībā uz piegādātājiem, kas klasificēti kā augsta riska vai vidēja riska, tiks veikta padziļināta analīze. Turklāt, pamatojoties uz riska līmeni, tiks izstrādāts vērienīgs un izmērāms rīcības plāns un turpmāko pasākumu plāns, kas ietvers pastāvīgu dialogu. RCL sagaida, ka visi piegādātāji ir gatavi strādāt pie šādas uz risku balstītas pieejas, kas, mūsdiā, palīdzēs kopīgi rast dažādas iespējas.

4.1. Vērtību ķēde

Atbilstoši riska izvērtējumam visā vērtību ķēdē jāveic pasākumi, lai samazinātu nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi. Tas ietver piesārņojuma samazināšanu līdz minimumam, efektīvas un ilgtspējīgas resursu, tostarp enerģijas un ūdens, izmantošanas veicināšanu un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu ražošanā un pārvadājumos. Turklāt piegādātājiem ir jāievēro pastiprināta piesardzība, iegādājoties šādas augsta riska preces: palmu eļļa, kakao, kafija, soja, dzīvnieku olbaltumvielas (sarkanā gaļa, piena produkti, mājputnu gaļa, olas, zivis un vēzveidīgie), tabaka, rieksti, augļi un ogas.

5. VIDE

No RCL piegādātājiem tiek sagaidīts, lai tie veiktu savu darbību, ievērojot mūsu planētas pieļaujamās robežas. Kā minimālās prasības ir jāievēro spēkā esošie vides tiesību akti. Piegādātājiem jāizstrādā plāns, kā savu darbību var veikt tā, lai aizsargātu ekosistēmas uz zemes un ūdeni no noplicināšanas un piesārņojuma, kā arī jāizstrādā un jāīsteno apjomīgi rīcības plāni šajā jomā. Piegādātājiem jāīsteno vērienīgi ilgtspējības pasākumi, kas vērsti uz būtiskiem vides apdraudējumiem, ar kuriem saskaramies mūsdienās. Konkrēti, RCL pieprasa piegādātājiem veikt vērienīgus pasākumus, lai samazinātu ietekmi uz klimatu atbilstoši Parīzes nolīguma 1,5 grādu mērķim. RCL sagaida, ka visi piegādātāji līdz 2030. gadam aktīvi strādās pie tā, lai strauji samazinātu oglekļa dioksīda emisijas visās darbības jomās, un galīgais mērķis ir līdz 2050. gadam panākt pilnībā klimatneitrālu darbību. RCL arī pieprasa, lai piegādātāji ievērojami samazinātu savā darbībā radīto atkritumu (īpaši plastmasas un pārtikas atkritumu) daudzumu un izveidotu efektīvas atkārtotas izmantošanas un pārstrādes sistēmas, galu galā cenšoties panākt nulles atkritumu apjomu. Papildus RCL piegādātājiem ir jāizvērtē, kā viņu pašu darbība var tikt veikta, lai aizsargātu zemes un ūdens ekosistēmas no noplicināšanas un piesārņojuma, un jāizstrādā un jāīsteno vērienīgi rīcības plāni. Attiecībā uz potenciāli toksisku vielu lietošanu un iznīcināšanu jāievēro piesardzības princips, un piegādātājiem vienmēr jābūt informētiem par spēkā esošajiem tiesību aktiem ķīmisko vielu aprītes jomā, lai atbilstoši termiņā pakāpeniski izņemtu no apgrozības iespējami toksiskas vielas. Turklāt no piegādātājiem tiek sagaidīts, lai tie konsekventi izvēlētos modernas, efektīvas un videi draudzīgas tehnoloģijas.

5.1. ES Atmežošanas Regula (ES) 2023/1115

ES regula par atmežošanu stājas spēkā 2025. gada 30. decembrī. RCL pieprasa, lai visi piegādātāji atbilstu EUDR prasībām un sniegtu RCL nepieciešamo informāciju (piemēram, ģeogrāfiskās koordinātas un precīzu informāciju, kas nepieciešama pienācīgas pārbaudes procesam attiecībā uz attiecīgajām precēm), lai RCL varētu ievērot likumā noteiktās prasības.

6. IZSEKOJAMĪBA UN PĀRSKATĀMĪBA

RCL pieprasa, lai piegādātāji norādītu pārskatāmi un skaidri gan savu produktu sastāvu, gan izcelsmi, tostarp arī informāciju par iepakojumu, kurā produkti tiek piegādāti. Tas nozīmē, ka sastāva deklarācijām jābūt skaidrām un viegli saprotamām, kā arī jāsniedz informācija par izcelsmes un ražošanas valsti. Iepakojuma materiāliem jābūt marķētiem, norādot materiāla veidu (piemēram, plastmasas veidu) un šķirošanas informāciju. Pirmajā posmā informācija par izcelsmi sastāvdaļu līmenī ir iekļauta tikai attiecībā uz augsta riska precēm: palmu eļļu, kakao, kafiju, soju, dzīvnieku olbaltumvielām (sarkano gaļu, piena produktiem, mājputnu gaļu, olām, zivīm un jūras velvētēm), tabaku, riekstiem, augļiem un ogām. Lai izpildītu iepriekš minētās prasības par pārskatāmību, no 2027. gada 1. aprīļa visu produktu datiem, kas paredzēti pārdošanai RCL veikalos, jābūt pieejamiem RCL. Ilgtermiņā RCL pieprasa pilnīgu pārskatāmību attiecībā uz visu sortimentu. Piegādātājam ir jādalās Produktu datiem ar RCL. Piegādātājs ir pilnībā atbildīgs par savu produktu datu iesniegšanu RCL.

4. RISK ASSESSMENT & DUE DILIGENCE

RCL works with due diligence, an internationally recognized method to map, prevent, limit, and account for how a business handles any negative impact and risks on people, societies, and the environment in its own business and in its supply chain. The risk assessment is based on relevant risk scores relating to for example risk of corruption (e.g., CPI) or risk of violation of worker rights (e.g. ITUC). The due diligence process for our suppliers involves the following steps: map risks, handle risks, track progress, and transparently communicate our results. Our risk analysis will be updated regularly. Risk will be categorised as red (high risk), orange (medium risk), and green (low risk). Suppliers classified as red or orange will undergo a deeper analysis. Furthermore, based on the risk level, an ambitious and measurable action plan and follow-up plan that includes continuous dialogues will be established. RCL expects that all suppliers are willing to work towards this risk-based approach, which we believe will help us find opportunities together.

4.1 Value chain

According to risk measures to minimize adverse impacts on human health and the environment shall be taken throughout the whole value chain. This includes minimizing pollution, promoting efficient and sustainable use of resources, including energy and water, and minimizing greenhouse gas emissions in production and transport. Moreover, Suppliers are required to apply high caution when sourcing the following high-risk commodities: palm oil, cocoa, coffee, soy, animal protein (red meat, dairy products, poultry, eggs, and fish shellfish), tobacco nuts, fruits & berries.

5. ENVIRONMENT

RCL suppliers are expected to conduct their operations in a way that respects our planetary boundaries. Existing environmental legislation should be followed as a minimum requirement. Suppliers should map out how their operations can be conducted in a way that protects ecosystems on land and in water against depletion and pollution, and ambitious action plans for this should be developed and implemented. Suppliers should have ambitious sustainability work that addresses the critical environmental threats we face today. Specifically, RCL requires suppliers to take powerful actions to reduce their climate impact in line with the goals set in the 1.5-degree target of the Paris Agreement. RCL expects all suppliers to actively work rapidly reducing their carbon footprint in all Scopes by 2030, with the ultimate goal of achieving an entirely climate-neutral operation by 2050. RCL also demands that suppliers significantly reduce the amount of waste (especially plastic and food waste) in their operations and establish effective reuse and recycling systems, aiming ultimately for net-zero waste. Furthermore, RCL suppliers should assess how their own operations can be conducted to protect land and water ecosystems from depletion and pollution, with ambitious action plans developed and implemented. Concerning the use and disposal of potentially toxic substances, the precautionary principle should be implemented, and suppliers must actively stay informed about ongoing chemical legislation to phase out suspected toxic substances within an appropriate time frame. Additionally, suppliers are expected to consistently choose modern, efficient, and environmentally friendly technologies.

5.1. EU Deforestation Regulation (EU) 2023/1115

The EU Deforestation Regulation enters into force on 30 December 2025. RCL requires all suppliers to be compliant with EUDR and to provide the information that RCL needs (e.g., geo-coordinates and correct information to the due diligence process for relevant commodities) so RCL can comply with the law.

6. TRACEABILITY AND TRANSPARENCY

RCL requires that suppliers are fully transparent and clearly account for both the content and origin of their products, including the packaging in which the products are supplied. This means that content declarations must be clear and easy to understand, and information on the country of origin and production must be provided. Packaging materials should be labeled with material type (e.g., plastic type) and sorting information. As a first step, origin information at the ingredient level is included only for high-risk commodities: palm oil, cocoa, coffee, soy, animal protein (red meat, dairy products, poultry, eggs, and fish and seafood), tobacco, nuts, fruits, and berries. To comply with the above requirements concerning transparency, from April 1, 2027, the data of all products for sale in RCL's stores must be available on RCL. In the long term, RCL requires full transparency for the entire assortment. Product data must be shared with RCL. The supplier is responsible for submitting its product data to the RCL.

REITAN CONVENIENCE

7. SERTIFIKĀTI

Jebkuriem sertifikātiem jābūt pievienotiem pārskatāmiem kritērijiem, kas izskaidro sertifikācijas nozīmi. Jebkura sertifikācija ir jāpārbauda neatkarīgai trešai pusei. Trešās puses pārbaude nozīmē, ka sertifikācijas iestādi ir akreditējusi neatkarīga puse. Lai gan sertifikācija var būt noderīga, RCL neuzskata, ka sertifikācija var aizstāt nepieciešamību pēc pilnīgas produkta pārskatāmības.

8. DZĪVNIĒKU LABTURĪBA

RCL piegādātāji ir atbildīgi par to, lai dzīvnieku izcelsmes produkti (gaļa, mājputnu gaļa, piena produkti, olu produkti, zivis un jūras veltes) tiktu ražoti ētiskā veidā, ievērojot sugām raksturīgās prasības. Tas nozīmē, ka dzīvnieku audzēšanai jābūt pareizai un veselīgai, ražotājiem jādarbojas pēc profilaktiskās veterinārās aprūpes principa un līdz minimumam jāsamazina antibiotiku lietošana. Zivīm un jūras veltēm jābūt iegūtām no ilgtspējīgi zvejotiem krājumiem vai akvakultūras. Gaļas, olu un mājputnu produkti nedrīkst būt iegūti no augstas intensitātes lauksaimniecības, kurā ražošanas apstākļi ir tādi, kas rada zoonozes slimību rašanās vai izplatīšanās risku.

7. CERTIFICATIONS

Any certification should be accompanied by transparent criteria that clarify the meaning of the certification. Any certification must be reviewed by an independent third party. Third-party review implies that the certifying body has been accredited by an independent party. While certifications can be useful RCL does not consider certifications to replace the need for full transparency.

8. ANIMAL WELFARE

RCL suppliers are responsible for ensuring that animal products (meat, poultry, dairy, egg products, fish and seafood) are produced in an ethical manner, where species specific needs are met. This includes that animal husbandry should be sound and healthy, producers should operate on the principle of preventive veterinary care, and the use of antibiotics should be minimized. Fish and seafood should come from sustainably fished stocks or aquaculture. Meat, egg, and poultry products must not come from high-intensity farming where production conditions are such that they pose a risk for the emergence or spread of zoonotic diseases.

Pielikums

par RCL nostāju attiecībā uz dažāda veida riska precēm, pārtikas piedevām un iepakojumu.
2. versija, 2025. gads

Appendix

regarding RCL' stance on various types of risk commodities, food additives, and packaging.
Version 2, 2025

IEVADS

Šis pielikums ir papildinājums RCL Rīcības kodeksam. Tā mērķis ir samazināt risku vērtību ķēdē, atklāt jaunu sadarbību un veicināt pārmaiņas, ko RCL vēlas panākt. Šīs jomas ietver riska preces, pārtikas piedevas un iepakojumu – trīs jomas, kurās mūsu darbība var potenciāli ietekmēt planētas ekosistēmu, cilvēktiesības un cilvēku veselību, ja tām netiek pievērsta pienācīga uzmanība.

Katrai konkrētai kategorijai šajās jomās RCL ir noteicis stingrus termiņus, kad jāizpilda konkrētas prasības. Lai piegādātāji varētu pielāgoties šīm prasībām, šie termiņi lielākoties tiek noteikti vairākus gadus uz priekšu.

Pielikumā iekļauti arī ieteikumi par augļiem, ogām un riekstiem. Šajās preču grupās mēs neesam noteikuši visaptverošas prasības, izņemot banāniem, kultivētām zemenēm, savvaļas ogām un Indijas riekstiem. Tomēr mēs iesakām saviem piegādātājiem strādāt pie šo mērķu sasniegšanas, jo šie jautājumi mums ir svarīgi.

Šis pielikums ir saskaņots ar mūsu Antropocēna stratēģiju. Mēs ceram, ka jūs pievienosities mūsu ceļā uz ērtas iepirkšanās nozares nākotni.

RISKA PRECES

Ar riska precēm mēs saprotam lauksaimniecības produktus, kas piegādes ķēdes dažādos posmos negatīvi ietekmē planētu un/vai cilvēku labklājību un kur, mūsaprāt, ir nepieciešama pārveidošana, lai tie atbilstu mūsu ilgtspējas mērķiem. Īpašu uzmanību pievēršam palmu eļļai, kakao, kafijai un tējai, sojai, dzīvnieku olbaltumvielām (sarkanajai gaļai, zivīm un vēzveidīgajiem, mājputniem, olām, piena produktiem), zemenēm, meža ogām un Indijas riekstiem.

Palmu eļļa

Pēdējās desmitgadēs palmu eļļas izmantošana pārtikas rūpniecībā ir strauji pieaugusi. Tas ir radījis ievērojamas vides problēmas, jo lielas veco lietusmežu platības, īpaši Dienvidaustrumāzijā, tiek izcirstas, lai tajās stādītu eļļas palmas. RCL nostāja, kas balstīta uz jaunākajiem pētījumiem, ir tāda, ka globālās palmu eļļas ražošanas apjoms un intensitāte neļauj šo kultūru audzēt ilgtspējīgā veidā. Turklāt zinātniski pierādījumi liecina, ka palmu eļļai var būt negatīva ietekme uz cilvēka veselību. Tāpēc RCL ir izlēmis pieņemt stingru pieeju attiecībā uz palmu eļļu:

- No 2025. gada 30. decembra visiem produktiem, kas satur jebkāda veida palmu eļļu, kura uzskaitīta EUDR 1. pielikumā, ir jāatbilst EUDR prasībām;
- Līdz 2029. gada 1. janvārim tiks pakāpeniski pārtraukta visas palmu eļļas un palmu eļļas atvasinājumu izmantošana visās kategorijās, izņemot nepārtikas produktus (piemēram, higiēnas preces);
- Pēc iespējas ātrāk pakāpeniski pārtraukt palmu eļļas un tās atvasinājumu izmantošanu arī nepārtikas preču kategorijās.

Tvērums un izņēmumi:

EUDR piemēro visam sortimentam neatkarīgi no palmu eļļas daudzuma, tostarp visiem no palmu eļļas izgatavotiem atvasinājumiem. Visi palmu eļļas veidi ir uzskaitīti EUDR 1. pielikumā. Dažos nepārtikas produktos pašlaik nav iespējams izslēgt visas palmu eļļu saturošās sastāvdaļas. Palmu eļļai, kas jāizmanto pārejas periodā, ir jābūt sertificētai atbilstoši visaugstākajam iespējamajam standartam, un vismaz nošķirtai no nesertificētas eļļas.

Kakao

Neraugoties uz atkārtotiem centieniem pēdējo desmitgažu laikā, kakao nozare joprojām cīnās ar dziļi iesakņotām ilgtspējības problēmām. Liela daļa no Eiropā patērētā kakao nāk no Kotdivuāras un Ganas, kur kakao fermās ir atklāts bērnu darbs un trūkumi cilvēktiesību ieviešanā, un kakao audzētājiem bieži ir grūti iegūt iztiku. Turklāt kakao bieži tiek nelikumīgi kultivēts aizsargājamās dabas teritorijās, veicinot vērtīgu lietus mežu iznīcināšanu, un arī pesticīdu lietošana ir pieaugoša problēma, kas ir divi bioloģiskās daudzveidības samazināšanās dzinējspēki. RCL ir nolēmis īstenot šādu pieeju attiecībā uz kakao:

INTRODUCTION

This appendix serves as a supplement to RCL's Code of Conduct. Its purpose is to reduce risk in the value chain, open up new cooperation, and drive the change that RCL aims to achieve. These areas include risk commodities, food additives, and packaging—three domains where our operations can potentially impact the planet's ecosystem, human rights, and people's health if due consideration is not given.

For each specific category within these areas, RCL has established firm deadlines for when specific requirements must be met. To allow suppliers to adjust to these requirements, these deadlines are mostly set several years in advance.

The appendix also includes recommendations for fruits, berries, and nuts. Within these commodity groups, we have not set comprehensive requirements except for bananas, cultivated strawberries, wild-picked berries, and cashew nuts. However, we recommend that our suppliers work towards these goals as these issues are important for us.

This appendix is in alignment with our Strategy for the Anthropocene. We hope that you will join us on our journey towards the future of convenience.

RISK COMMODITIES

By risk commodities, we refer to agricultural produce that, through its supply chains, significantly impact the planet and/or human wellbeing in various negative ways, and where we believe a transformation is necessary to align with our sustainability ambitions. We have a particular focus on palm oil, cacao, coffee and tea, soy, animal protein (red meat, fish & shellfish, poultry, egg, dairy) strawberries, wild berries, and cashew nuts.

Palm oil

The use of palm oil in the food industry has grown rapidly over the past decades. This has created significant environmental problems as large areas of old-growth rainforests, particularly in Southeast Asia, are cleared to plant oil palms. RCL stance, based on the latest research, is that the size and intensity of the global palm oil industry makes it impossible to grow the crop in a sustainable way. Moreover, scientific evidence indicates that palm oil may have negative effects on human health. RCL has therefore chosen to adopt a strict approach regarding palm oil:

- Starting 30 December 2025, all products containing any form of palm oil listed in EUDR Annex 1 must be EUDR compliant;
- Before January 1, 2029, all palm oil and derivatives of palm oil in all categories except non-food (such as hygiene products) will be phased out;
- As soon as possible phase out palm oil and its derivatives also in non-food categories.

Scope and exceptions:

EUDR applies to the entire assortment regardless of the quantity of palm oil, including any derivatives made from palm oil. All forms of palm oil are listed in EUDR Annex 1. In some non-food products, it is currently not possible to remove all components that contain palm oil. The palm oil we need to use in a transitional period must be certified to the highest possible standard, at least segregated.

Cacao

Despite repeated efforts over the past decades, the cocoa industry is still grappling with deeply rooted sustainability problems. A large part of the cacao consumed in Europe comes from the Ivory Coast and Ghana, where child labour and deficiencies in upholding human rights have been revealed on cacao farms, and the cacao farmers often struggle to gain a living income. Additionally, cacao is often illegally cultivated in protected natural areas, contributing to the destruction of valuable rainforests, and pesticide use is also a growing problem,

REITAN CONVENIENCE

which are two drivers for biodiversity loss. RCL has decided to implement the following approach regarding cacao:

- No 2025. gada 30. decembra visiem produktiem, kas satur jebkāda veida kakao, kas uzskaitīts EUDR 1. pielikumā, ir jāatbilst EUDR prasībām;
- Līdz 2028. gadam: kakao produkti ir jāiegādājas, izmantojot trešās puses revidētu ilgtspējības programmu vai sertifikācijas shēmu, kas aptver gan sociālos, gan vides standartus. Šīm programmām/sertifikācijām vajadzētu:
  - Būt ar mērķi ir aizsargāt cilvēktiesības;
  - Paredzēt stingru bērnu darba aizliegumu;
  - Censties nodrošināt iztikas ienākumus visiem lauksaimniekiem;
  - Censties pēc drošas un minimālas pesticīdu lietošanas. Tas neietver jebkādu toleranci pret PVO Ia klases (ļoti bīstami), Ib (ļoti bīstami) un II (vidēji bīstami), kā arī no PAN starptautiskā konsolidētā aizliegto pesticīdu saraksta un PAN starptautiskā īpaši bīstamo pesticīdu (HHP) klases pesticīdiem. Turklāt, kad vien iespējams, ir jāizvairās no šādām pesticīdu kategorijām: Endokrīnās sistēmas traucējumu izraisošās vielas (ECHA), kas iekļautas ES Endokrīnās sistēmas traucējumu izraisītāju sarakstā, PVO vai ANO Vides programmā, kancerogēni, mutagēni vai reproduktīvajai sistēmai toksiski (CMR) pesticīdi, kas klasificēti saskaņā ar ES CLP regulu (EK Nr. 1272/2008), noturīgi organiski piesārņotāji atbilstoši Stokholmas konvencijai, neonicotinoīdi un fipronils, jo tie spēcīgi ietekmē apputeksnētājus un bioloģisko daudzveidību, organofosfāti, piretroidi un karbamāti.
  - Nodrošināt, ka nenotiek pilnīga mežu izciršana, un pilnīgu izsekojamību. Masu bilances pieejas netiks pieņemtas.
- Starting 30 December 2025, all products containing any form of cocoa listed in EUDR Annex 1 must be EUDR compliant.
- Before 2028: Cocoa products need to be sourced through a third-party audited sustainability program or certification scheme covering both social and environmental standards. These programs/certifications should:
  - Aim to safeguard human rights;
  - Have a strict ban on child labour;
  - Strive to ensure a living income for all farmers;
  - Strive for safe and minimal use of pesticides. This includes no tolerance of pesticides from WHO Class Ia (extremely hazardous), Ib (highly hazardous), and II (moderately hazardous), as well as from the PAN International Consolidated List of Banned Pesticides and the PAN International List of Highly Hazardous Pesticides (HHPs). In addition, the following pesticide categories must be avoided wherever possible: Endocrine disruptors (EDCs) as recognized by the EU Endocrine Disruptor List, WHO, or UNEP, Carcinogenic, mutagenic, or toxic to reproduction (CMR) pesticides, as classified by EU CLP Regulation (EC No 1272/2008), Persistent organic pollutants (POPs) under the Stockholm Convention, Neonicotinoids and fipronil due to their severe impact on pollinators and biodiversity, Organophosphates, pyrethroids, and carbamates;
  - Ensure zero deforestation and full traceability. No mass balance approaches will be accepted.

Twērums un izņēmumi:

EUDR attiecas uz visu sortimentu neatkarīgi no kakao daudzuma. Visas kakao formas ir uzskaitītas EUDR 1. pielikumā. Pārējās prasības galvenokārt attiecas uz kakao šokolādes konfekšu izstrādājumos un no šokolādes gatavotos konditorejas izstrādājumos, saldējumā un dzērienos. Mazāks kakao daudzums, piemēram, smidzinātājos, šobrīd nav prioritāte. RCL mudina savus piegādātājus aktīvi meklēt alternatīvas kakao.

Atsevišķos gadījumos (piemēram, piegādātājam, kuram ir atbilstoši sociāli ekoloģiskie standarti, bet kurš ir pārāk mazs ražotājs, lai saņemtu sertifikāciju), piegādātājam ir jāpierāda ļoti sociālie un ekoloģiskie ražošanas apstākļi un pilnīga izsekojamība no audzēšanas līdz uzglabāšanai, izmantojot ticamu un objektīvu dokumentāciju, kas parāda piegādātāja ambīcijas veicināt nepieciešamās izmaiņas kakao nozarē saskaņā ar iepriekš minētajiem kritērijiem..

Kafija

Pasaules kafijas nozare cīnās ar ilgtspējības problēmām, un to būtiski ietekmē klimata pārmaiņas, kas kafijas audzēšanu padara arvien sarežģītāku. Turklāt kafijas plantāciju ierīkošana bieži vien veicina tropisko mežu izciršanu. Kafija pašlaik ir viena no pasaulē visvairāk apsmidzinātajām kultūrām, kas negatīvi ietekmē gan ekosistēmas, gan kafijas audzētāju veselību. Lauksaimnieki saskaras arī ar cilvēktiesību problēmām, tostarp bērnu darbu, sliktiem darba apstākļiem, zemām algām, piespiedu darbu, tiesiskās aizsardzības trūkumu, dzimumu nevienlīdzību un zemes tiesību jautājumiem. RCL ir izvēlējies piemērot šādu pieeju attiecībā uz kafiju:

- No 2025. gada 30. decembra visiem produktiem, kas satur jebkāda veida kafiju, kas uzskaitīta EUDR 1. pielikumā, ir jāatbilst EUDR prasībām;
- No 2027. gada 01.janvāra nepieciešama sertifikācija, kas apliecina **pilnīgu kaitīgo pesticīdu aizliegumu un ierobežotu citu, mazāk kaitīgu pesticīdu izmantošanu**, kā arī cilvēktiesību, darba apstākļu, bērnu aizsardzības un lauksaimnieku **iztikas līdzekļu** nodrošināšanu. Sertifikācija jāpārbauda neatkarīgi trešajai pusei.
- Starting 30 December 2025, all products containing any form of coffee listed in EUDR Annex 1 must be EUDR compliant;
- Before 2027, certification ensuring the **complete ban of harmful pesticides and limited use of other, less harmful pesticides**, along with the protection of human rights, labor conditions, child protection, and a **living income** for farmers, is required. The certification needs to be third-party audited.

Twērums un izņēmumi:

EUDR piemēro visam sortimentam neatkarīgi no kafijas daudzuma. Visi kafijas veidi ir uzskaitīti EUDR 1. pielikumā. Papildu prasībām vispirms jāaptver galvenie kafijas dzērieni (karstie dzērieni), otrajā posmā – aukstie kafijas dzērieni, bet trešajā posmā – visi pārējie kafijas produkti.

Ļoti īpašos gadījumos (piemēram, ja piegādātājam ir piemēroti sociāli ekoloģiskie standarti, bet tas ir pārāk mazs ražotājs, lai saņemtu sertifikāciju)

Scope and exceptions:

EUDR applies to the entire assortment regardless of the quantity of cocoa. All forms of cocoa are listed in EUDR Annex 1. The other requirements primarily refer to cocoa in chocolate confectionery, and chocolate-based bakery, ice cream, and drinks. Smaller amounts of cocoa, for instance, in sprinkles, are not a priority at this point. RCL encourages its suppliers to actively seek alternatives to cocoa.

In very specific cases (for example, a supplier that does not have adequate social-ecological standards but is too small of a producer to receive certification), the supplier must demonstrate good social and ecological production conditions and full traceability from cultivation to store through credible and objective documentation that shows the supplier's ambition to contribute to the necessary change in the cocoa industry in line with the criteria above.

Coffee

The global coffee industry is grappling with significant sustainability issues and is heavily impacted by climate change, making coffee cultivation increasingly challenging. Furthermore, the establishment of coffee plantations often drives rainforest deforestation. Coffee is currently one of the world's most sprayed crops, negatively affecting both ecosystems and the health of coffee farmers. Farmers also face major human rights challenges, including child labor, poor working conditions, low wages, forced labor, lack of legal protections, gender inequality, and land rights issues. RCL has chosen to apply the following approach regarding coffee:

Scope and exceptions:

EUDR applies to the entire assortment regardless of the quantity of coffee. All forms of coffee are listed in EUDR Annex 1. Additional requirements should as a first step include the main coffee supplier (hot-drinks), as a second step cold coffee drinks, and as a third step all other coffee products.

In very specific cases (for example, a supplier that does not have adequate social-ecological standards but is too small of a producer to receive certification), the

piegādātājam ir jāpierāda labi sociālie un ekoloģiskie ražošanas apstākļi un pilnīga izsekojamība no audzēšanas līdz uzglabāšanai, izmantojot RCL ticamus dokumentus, kas apliecina piegādātāja centienus veicināt nepieciešamās pārmaiņas kafijas nozarē.

Tēja

Tradicionālajā tējas audzēšanā tiek intensīvi izmantoti pesticīdi, kas negatīvi ietekmē gan ekosistēmas, gan tējas audzētāju veselību. Lauksaimnieki saskaras arī ar lielām cilvēktiesību problēmām, tostarp bērnu darbu, sliktiem darba apstākļiem, zemām algām, piespiedu darbu, tiesiskās aizsardzības trūkumu un dzimumu nevienlīdzību. RCL ir izvēlējies piemērot šādu pieeju attiecībā uz kafiju un tēju:

- No 2027. gada 01.janvāra nepieciešama sertifikāts, kas apliecina **pilnīgu kaitīgu pesticīdu aizliegumu un ierobežotu citu, mazāk kaitīgu pesticīdu izmantošanu**, kā arī cilvēktiesību, darba apstākļu, bērnu aizsardzības un lauksaimnieku **iztikas līdzekļu** aizsardzību. Sertifikācija jāpārbauda neatkarīgai trešajai personai.

Tvērums un izņēmumi:

Vispirms kā prioritāti mēs noteiksim karsto un ledus tēju, bet pēc tam – visus citus tēju saturošus produktus.

Ļoti īpašos gadījumos (piemēram, ja piegādātājam ir piemēroti sociāli ekoloģiskie standarti, bet tas ir pārāk mazs ražotājs, lai saņemtu sertifikāciju) piegādātājam ir jāpierāda labi sociālie un ekoloģiskie ražošanas apstākļi un pilnīga izsekojamība no audzēšanas līdz uzglabāšanai, izmantojot RCL ticamus dokumentus, kas apliecina piegādātāja centienus veicināt nepieciešamās pārmaiņas tējas nozarē.

Soja

Lielāko daļu sojas pupiņu audzē dzīvnieku barībai. Sojas plantācijām nepieciešamas plašas lauksaimniecības platības, un Dienvidamerikā bieži tiek izcirsti lietus meži, lai ierīkotu sojas plantācijas. Mežu izciršana ietekmē klimatu, bioloģisko daudzveidību un pamatiedzīvotāju tiesības. RCL ir nolēmis īstenot šādu pieeju attiecībā uz soju:

- No 2025. gada 30. decembra visiem produktiem, kas satur jebkāda veida soju, kas uzskaitīta EUDR 1. pielikumā, ir jāatbilst EUDR prasībām.

Tvērums un izņēmumi:

EUDR piemēro visam sortimentam neatkarīgi no sojas daudzuma. Visi sojas veidi ir uzskaitīti EUDR 1. pielikumā.

Dzīvnieku olbaltumvielas

Liela apjoma dzīvnieku olbaltumvielu ražošanā pastāv daudz ar ilgtspējību saistīti riski. Sarkanā gaļa ir kaitīga veselībai, ja tiek lietota pārmērīgos daudzumos, un tās ražošana bieži vien rada lielu oglekļa dioksīda emisijas nospiedumu. Plašā antibiotiku lietošana lopkopībā ir arī galvenais iemesls, kāpēc sabiedrībā pieaug noturība pret antibiotikām. Rūpnieciskā lopkopība, jo īpaši vistu audzēšana, rada ētiskas dilemmas, un to, ko sabiedrība uzskata par labu dzīvnieku labturību, rūpnieciskā vidē bieži vien ir grūti sasniegt. Arī zivju audzēšana ir problemātiska no barības viedokļa, un zveja atklātā jūrā var veicināt pārzveju. Ņemot vērā iepriekšminēto, RCL ir nolēmis stingrāk noteikt šādas vadlīnijas produktiem, kas satur sarkano gaļu, mājputnu gaļu, olas, zivis, jūras veltes un piena produktus:

Dzīvnieku olbaltumvielām nepieciešamo antibiotiku daudzums ir noteikts, pamatojoties uz ESVAC ikgadējiem datiem par antibiotikām Eiropā. Atkarībā no ierobežojumiem, šos produktus var ievest no vairākām valstīm. Tomēr mēs galvenokārt uzskatām, ka prioritāte jāpiešķir Ziemeļvalstu un Baltijas reģioniem.

Sarkanā gaļa

- No 2025. gada 30. decembra visiem produktiem, kas satur jebkāda veida liellopus, kuri minēti EUDR 1. pielikumā, ir jāatbilst EUDR prasībām.
- No 2025. gada 1.janvāra: sortimentā nav atļauts izmantot sarkano gaļu no valstīm ārpus Eiropas.
- No 2027. gada 01.janvāra: visiem produktiem, kas satur sarkano gaļu (liellopu, jēra, cūkgaļu), jābūt no valstīm, kurās saskaņā ar ESVAC sniegtajiem datiem vidējais antibiotiku daudzums ir mazāks

supplier must demonstrate good social and ecological production conditions and full traceability from cultivation to store through RCL credible documentation that shows the supplier's ambition to contribute to the necessary change in the coffee industry.

Tea

In conventional tea cultivation, large amounts of pesticides are used which negatively affect both ecosystems and the health of tea farmers. Farmers also face major human rights challenges, including child labor, poor working conditions, low wages, forced labor, lack of legal protections, and gender inequality. RCL has chosen to apply the following approach regarding coffee and tea:

- Before 2027, certification ensuring the **complete ban of harmful pesticides and limited use of other, less harmful pesticides**, along with the protection of human rights, labor conditions, child protection, and a **living income** for farmers, is required. The certification needs to be third-party audited.

Scope and exceptions:

As a first step, we will prioritise hot and iced tea, and as a further step all other products containing tea

In very specific cases (for example, a supplier that does not have adequate social-ecological standards but is too small of a producer to receive certification), the supplier must demonstrate good social and ecological production conditions and full traceability from cultivation to store through RCL credible documentation that shows the supplier's ambition to contribute to the necessary change in the tea industry.

Soy

The majority of soybeans are cultivated for animal feed. Soy plantations require extensive agricultural areas, and in South America, rainforests are often cleared to make way for soy plantations. This deforestation affects climate, biodiversity, and Indigenous rights. RCL has chosen to implement the following approach regarding soy:

- Starting 30 December 2025, all products containing any form of soy listed in EUDR Annex 1 must be EUDR compliant.

Scope and exceptions:

EUDR applies to the entire assortment regardless of the quantity of soy. All forms of soy are listed in EUDR Annex 1.

Animal protein

The sustainability-related risks associated with large-scale production of animal protein are numerous. Red meat is harmful to health when consumed in excess, and the production itself often carries a high carbon footprint. The extensive use of antibiotics in the animal industry is also the main reason for the growing antibiotic resistance in society. Industrial animal farming, especially chicken production, poses ethical dilemmas, and what the public perceives as good animal welfare is often difficult to achieve in an industrial environment. Furthermore, fish farming is problematic from a feed perspective, and open-sea fishing can contribute to overfishing. Against this backdrop, RCL has decided to tighten the guidelines for products containing red meat, poultry, egg, fish, seafood, and dairy products as follows:

The antibiotic requirement for animal protein is based on annual European antibiotic data from ESVAC. Several countries can be sourced from according to the limitation. However, we primarily see that sourcing should be prioritised from Nordic and Baltic Regions.

Red meat

- Starting 30 December 2025, all products containing any form of cattle listed in EUDR Annex 1 must be EUDR compliant.
- Starting from 2025: No red meat from outside Europe is allowed in the assortment.
- Before 2027: all products containing red meat (beef, lamb, pork) must come from countries that has an average of antibiotics use below 60 mg/PCU according to the data presented in ESVAC.

par 60 mg/PCU.

- Līdz 2030. gadam: visiem produktiem, kas satur sarkano gaļu (liellopu, jēra, cūkgaļu), jābūt no valstīm, kurās saskaņā ar ESVAC sniegtajiem datiem vidējais antibiotiku daudzums ir mazāks par 30 mg/PCU.

Tvērums un izņēmumi:

EUDR piemēro visam sortimentam neatkarīgi no gaļas daudzuma. Visi gaļas veidi ir uzskaitīti EUDR 1. pielikumā. Izņēmumi attiecībā uz izcelsmes valsts ierobežojumiem ir paredzēti bioloģiski sertificētam (piemēram, ar ES bioloģiskās lauksaimniecības logotipu vai līdzīgu logotipu) dzīvnieku olbaltumvielu saturam no ES/ESS valstīm, kas neatbilst šai prasībai. Pirmajā posmā tas attiecas uz galvenajām sastāvdaļām svaigu pārtikas produktu kategorijās, bet otrajā posmā – citām sortimenta daļām un mazākiem daudzumiem.

Piena produkti

- No 2027. gada 1.janvāra: visiem piena produktus saturošiem izstrādājumiem jābūt no valstīm, kurās saskaņā ar ESVAC sniegtajiem datiem vidējais antibiotiku patēriņš ir mazāks par 60 mg/PCU.
- Līdz 2030. gadam: visiem piena produktus saturošiem izstrādājumiem jābūt no valstīm, kurās saskaņā ar ESVAC sniegtajiem datiem vidējais antibiotiku patēriņš ir mazāks par 30 mg/PCU.

Tvērums un izņēmumi:

Izņēmumi attiecībā uz izcelsmes valsts ierobežojumiem ir paredzēti bioloģiski sertificētiem (piemēram, ar ES bioloģiskās lauksaimniecības logotipu vai līdzīgu logotipu) piena produktiem no ES/ESS valstīm, kas neatbilst šai prasībai. Prasība attiecas arī uz piena saturu piena pulvera/krējuma pulvera u.c. veidā tādos produktos kā saldējums, kuros piena pulveris/krējuma pulveris u.c. ir galvenā sastāvdaļa. Tomēr uz produktiem, kuros piens/krējums un siera pulveris ir mazākas sastāvdaļas, piemēram, cepumos vai krekeros, šī prasība neattiecas.

Mājputni (vistas, dējējvistas, tītari, olas)

- No 2027. gada 1.janvāra: visiem mājputnu gaļu un olas saturošiem izstrādājumiem jābūt no valstīm, kurās saskaņā ar ESVAC sniegtajiem datiem vidējais antibiotiku patēriņš ir mazāks par 60 mg/PCU.
- Līdz 2030. gadam: visiem mājputnu gaļu un olas saturošiem izstrādājumiem jābūt no valstīm, kurās saskaņā ar ESVAC sniegtajiem datiem vidējais antibiotiku daudzums ir mazāks par 30 mg/PCU.
- Līdz 2028. gadam vistas gaļas produktiem jābūt ražotiem saskaņā ar Eiropas apņemšanos vīstkopības jomā (European Chicken Commitment – ECC), kas tiek dēvēta arī par Labākas vistas apņemšanos (Better Chicken Commitment – BCC).
- Līdz 2028. gadam: olām un olu pulverim jābūt no vistām, kas turētas brīvos apstākļos, un tām galvenokārt jāuzturas ārpus telpām. Ja putnu gripas uzliesmojumi nepieļauj uzturēšanos ārpus telpām, šā iemesla dēļ var pieļaut izņēmumus.

Tvērums un izņēmumi:

Izņēmumi attiecībā uz izcelsmes valsts ierobežojumiem tiek piemēroti bioloģiski sertificētiem produktiem (piemēram, ar ES bioloģiskās lauksaimniecības logotipu vai tamlīdzīgu marķējumu). Mājputni no ES/ESS valstīm, kas neatbilst šai prasībai. Pirmajā posmā tas attiecas uz galvenajām sastāvdaļām svaigu pārtikas produktu kategorijās, bet otrajā posmā - citām sortimenta daļām un mazākiem daudzumiem.

Zivis un jūras veltes

- Līdz 2030. gadam: Zivis un jūras veltes nedrīkst nākt no pārzejotiem krājumiem, un tām ir MSC vai ASC sertifikāts.
- Zivju, piemēram, lašu, audzēšana jāveic ilgtspējīgi.

- Before 2030: all products containing red meat (beef, lamb, pork) must come from countries that has an average of antibiotics use below 30 mg/PCU according to the data presented in ESVAC.

Scope and exceptions:

EUDR applies to the entire assortment regardless of the quantity of cattle. All forms of cattle are listed in EUDR Annex 1. Exceptions to the country of origin restrictions are made for organically certified (e.g., EU Organic Logo or similar) animal protein content from EU/ESS countries that do not align with the requirements. As a first step main ingredients in the fresh food categories are concerned and as a second step other parts of the assortment and lesser amounts.

Dairy

- Before 2027: all products containing dairy must come from countries that has an average of antibiotics use below 60 mg/PCU according to the data presented in ESVAC.
- Before 2030: all products containing dairy must come from countries that has an average of antibiotics use below 30 mg/PCU according to the data presented in ESVAC.

Scope and exceptions:

Exceptions to the country of origin restrictions are made for organically certified (e.g., EU Organic Logo or similar) dairy from EU/ESS countries that do not align with the requirement. The requirement also covers dairy content in the form of milk powder/cream powder etc. in products like ice cream where milk powder/cream powder etc. is the main ingredient. However in products where milk / cream and cheese powder are smaller components, like in a cookie or a cracker, the requirement does not apply.

Poultry (Chicken, hens, turkey, egg)

- Before 2027: all products containing chicken, hens, turkey or egg must come from countries that has an average of antibiotics use below 60 mg/PCU according to the data presented in ESVAC.
- Before 2030: all products containing chicken, hens, turkey or egg must come from countries that has an average of antibiotics use below 30 mg/PCU according to the data presented in ESVAC.
- Before 2028 chicken products must also be produced in line with European Chicken Commitment (ECC), which also goes under the name of Better Chicken Commitment (BCC).
- Before 2028: egg and egg powder must be free-range and mainly visited outdoors. If outbreaks of avian influenza prevent outdoor living arrangements, exceptions can be made for this reason.

Scope and exceptions:

Exceptions to the country of origin restrictions are made for organically certified (e.g., EU Organic Logo or similar). Poultry from EU/ESS countries that do not align with the requirement. As a first step main ingredients in the fresh food categories are concerned and as a second step other parts of the assortment and lesser amounts.

Fish & Seafood

- Before 2030: Fish and seafood must not come from overfished stocks and have MSC or ASC certification.
- The farming of fish e.g., salmon should be done sustainably.

Tvērums un izņēmumi:

Pirmajā posmā tas attiecas uz galvenajām sastāvdaļām svaigu pārtikas produktu kategorijās, bet otrajā posmā - citām sortimenta daļām un mazākiem daudzumiem.

Augļi, kuru izcelsme ir ārpus ES/ESS – Rekomendācija

Lielā mēroga augļu dārzos audzēšanas procesā bieži tiek regulāri izmantoti pesticīdi, lai novērstu kaitēkļus, slimības un pelējumu. Vairāki pesticīdi var kaitēt gan ekosistēmām, gan cilvēku veselībai. Attiecībā uz bīstamām ķīmiskām vielām likumi un noteikumi visā pasaulē atšķiras. Daudzviet ES/ESS aizliegtie pesticīdi joprojām ir atļauti. RCL ir izvēlējies piemērot šādu pieeju attiecībā uz augļiem, kuru izcelsme ir ārpus ES/ESS:

- Turpmākajos gados RCL aktīvi strādās pie tā, lai palielinātu bioloģisko sertifikātu īpatsvaru augļiem, kuru izcelsme ir ārpus ES/ESS. RCL prioritāri iepirks sezonālos augļus no ES/ESS valstīm. Visi sertifikāti jāpārbauda neatkarīgai trešai personai.

Tvērums un izņēmumi:

attiecas uz veselīgiem augļiem, sagrieztiem augļiem un augļiem sulās, kokteiļos un koncentrātos, kuru izcelsme ir ārpus ES/ESS. Augļiem, kas tiek izmantoti "izglābto produktu" (produkti ar nepilnībām, piemēram, neatbilstošs izmērs, forma, u.c., kurus citādi izmestu atkritumos) ražošanai sertifikāts nav nepieciešams.

Banāni

Banānu nozare saskaras ar nopietnām problēmām cilvēktiesību jomā, tostarp zemām algām, nedrošu nodarbinātību un ierobežotām tiesībām apvienoties arodbiedrībās. Turklāt plaši izplatītā pesticīdu lietošana banānu audzēšanā apdraud lauksaimnieku veselību. RCL ir nolēmis īstenot šādu pieeju attiecībā uz banāniem:

- No 2027. gada 1.janvāra: banāniem jābūt sociālajam sertifikātam, kas apliecina iztikas līdzekļu nodrošināšanu (piemēram, Fairtrade), un sertifikācija jāpārbauda neatkarīgai trešai personai.

Tvērums un izņēmumi:

Attiecas uz svaigiem banāniem, sagrieztiem banāniem un banāniem sulās un kokteiļos. Šis ieteikums neattiecas uz banāniem, ko izmanto dekorēšanai, piemēram, uz konditorejas izstrādājumiem.

Savvaļas ogas – Rekomendācija

Daudzi savvaļas ogu lasītāji saskaras ar cilvēktiesību problēmām, tostarp ar ekspluatāciju, ko izraisa netaisnīgs atalgojums un garas darba stundas, slukti darba apstākļi, darbaspēka tirdzniecība, tiesiskās aizsardzības trūkums, veselības apdraudējums, nepiemēroti mājokļi un bērnu darbs. RCL ir izvēlējies piemērot šādu pieeju attiecībā uz savvaļas ogām:

- turpmākajos gados RCL aktīvi strādās pie tā, lai palielinātu sociālo sertifikāciju savvaļas ogu produktiem, īpašu uzmanību pievēršot darba ņēmēju ienākumu nodrošināšanai (piemēram, Fairtrade). Visi sertifikāti jāpārbauda neatkarīgai trešai personai.

Tvērums un izņēmumi:

Attiecas uz visām savvaļā ievāktām ogām. No savvaļas ogām ražotiem "izglābtiem produktiem" (produkti ar nepilnībām, piemēram, neatbilstošs izmērs, forma, u.c., kurus citādi izmestu atkritumos) sertifikācija nav nepieciešama. Ieteikums neattiecas uz ogām, ko izmanto dekorēšanai, piemēram, uz konditorejas izstrādājumiem.

Zemenes

Zemenes ir vienas no visvairāk apsmidzinātajām ogām pasaulē, jo tās ir grūti audzējamas un jutīgas pret nezālēm, slimībām un dažādiem kaitēkļiem. Pesticīdu lietošana negatīvi ietekmē gan ekosistēmas, gan cilvēku veselību. RCL ir nolēmis īstenot šādu pieeju attiecībā uz audzētajām zemenēm:

- Līdz 2030. gadam: audzētajām zemenēm jābūt bioloģiskās lauksaimniecības sertifikātam (piemēram, ES zaļās lapa vai līdzīgam), un sertifikācija jāpārbauda neatkarīgai trešai personai.

Tvērums un izņēmumi:

Scope and exceptions:

As a first step main ingredients in the fresh food categories are concerned and as a second step other parts of the assortment and lesser amounts.

Fruit with origin outside EU/ESS – Recommendation

In large-scale fruit orchards, pesticides are often used regularly in the cultivation process to prevent pests, diseases, and molds. Several pesticides can be harmful to both ecosystems and human health. When it comes to hazardous chemicals, laws and regulations vary around the world. In many places, pesticides that have been banned in the EU/ESS are still allowed. RCL has chosen to apply the following approach to fruit originating outside the EU/ESS:

- During the coming years, RCL will actively work to increase the proportion of organic certifications for fruits originating outside the EU/ESS. RCL will prioritise sourcing seasonal fruits from EU/ESS countries. All certifications need to be third party audited.

Scope and exceptions:

Applies to whole fruit, cut fruit, and fruit in juice, smoothies, and shots for fruit with origin outside the EU/ESS. Rescued fruits for 'Rescued products' need no certification.

Bananas

The banana industry faces severe challenges regarding human rights issues, including low wages, insecure employment, and limitations on the right to unionize. Additionally, the widespread use of pesticides in banana cultivation poses health risks to farmers. RCL has decided to implement the following approach regarding bananas:

- Before 2027: Bananas must have social certification covering living income (such as Fairtrade), certification needs to be third party audited.

Scope and exceptions:

Applies to fresh bananas, cut bananas and bananas in juice and smoothies. Bananas used as decoration, e.g., on pastries, are not covered by the recommendation.

Wild Berries - Recommendation

Many wild berry workers face human rights issues, including exploitation through unfair wages and long hours, poor working conditions, labor trafficking, lack of legal protections, exposure to health risks, inadequate housing, and child labor. RCL has chosen to apply the following approach to wild berries:

- During the coming years, RCL will actively work to increase social certifications within wild berry products, with an emphasis on upholding living income (such as Fairtrade) for workers. All certifications need to be third party audited.

Scope and exceptions:

Applies to all wild picked berries. 'Rescued products' made from wild berries do not require certification. Berries used as decoration, e.g., on pastries, are not covered by the recommendation.

Cultivated strawberries

Strawberries are one of the world's most sprayed berries, this is because strawberries are difficult to cultivate and sensitive to competition from weeds and attacks by various pests, such as insects and mold. The use of pesticides is negatively affecting both ecosystems and human health. RCL has decided to implement the following approach regarding cultivated strawberries:

- Before 2030: Cultivated strawberries must have organic certification (such as EU leaf or similar), certification needs to be third party audited.

Scope and exceptions:

Attiecas uz svaigām zemenēm vai zemenēm sulās un kokteiļos, bet neattiecas uz saldējumu. Ieteikums neattiecas uz zemenēm, ko izmanto dekorēšanai, piemēram, uz konditorejas izstrādājumiem.

Rieksti – Rekomendācija

Riekstu audzēšanai nepieciešams liels ūdens daudzums, un tas veicina ūdens trūkumu dažādās pasaules daļās. Turklāt riekstu audzēšanā plaši izmanto pesticīdus, kas negatīvi ietekmē ekosistēmas un cilvēku veselību. RCL ir izvēlējies piemērot šādu pieeju attiecībā uz riekstiem:

- Turpmākajos gados RCL palielinās bioloģisko riekstu īpatnību sortimentā, kuru izcelsme ir turpmāk uzskaitītajās valstīs, kas saskaņā ar pētījumiem cieš no liela ūdens trūkuma. RCL vienmēr vispirms cenšas iepirkt riekstus no reģioniem, kas nav pakļauti ūdens trūkumam.

Tvērums un izņēmumi:

attiecas uz mandelēm, lazdu riekstiem, zemesriekstiem, valriekstiem, pistācijām, Indijas riekstiem un produktiem, kuru galvenā sastāvdaļa ir rieksti, piemēram, riekstu iepakojumiem. Ieteikums neattiecas uz riekstiem, ko izmanto dekorēšanai, piemēram, uz konditorejas izstrādājumiem.

Turpmāk minētās valstis ir reģioni, kuros audzē riekstus un kuros ir liels ūdens trūkums: Bahreina, Kipra, Kuveita, Libāna, Omāna, Katara, Apvienotie Arābu Emirāti, Saūda Arābija, Izraēla, Ēģipte, Lībija, Jemena, Botsvāna, Irāna, Jordānija, Čīle, Grieķija, Tunisija, Namībija, Dienvidāfrika, Irāka, Indija, Sīrija, Kalifornija, Ķīnas ziemeļu daļa, Pakistāna, Spānijas austrumu daļa, Turcija, Tazeme.

Indijas rieksti

Indijas riekstu audzēšana saskaras ar ilgtspējības problēmām, tostarp lielu ūdens patēriņu, kaitīgiem pesticīdiem un sliktiem darba apstākļiem. Apstrāde ir sarežģīta: čaumala ir jāizžāvē, jāatdzesē un jāsalauž, kā arī jāatbrīvojas no kodīgā šķidruma, kas atrodas starp čaumalu un riekstu. Šo procesu ir grūti automatizēt, tāpēc tas bieži tiek veikts ar rokām. Ja nav atbilstošu aizsardzības līdzekļu, darba ņēmēji gūst kodīgas traumas uz rokām. RCL ir nolēmis īstenot šādu pieeju attiecībā uz Indijas riekstiem:

- Līdz 2030. gadam: Indijas riekstiem ir jābūt sociālajam sertifikātam, piemēram, Fairtrade, un sertifikācija ir jāpārbauda neatkarīgai trešai personai.

Tvērums un izņēmumi:

Attiecas uz visiem sortimentā esošajiem produktiem, kas satur Indijas riekstus.

PĀRTIKAS PIEDEVAS

Pārtikas piedevu lietošanas noteikumu izstrāde reizēm ir lēns process. Pašreizējie pētījumi liecina, ka dažas atļautās pārtikas piedevas var būt kaitīgas un negatīvi ietekmēt cilvēka veselību. RCL ir nolēmis piemērot piesardzības principu uz turpmāk minētajām pārtikas piedevām, par kuru negatīvo ietekmi uz veselību ir zinātniski pierādījumi:

- No 2028. gada 1.janvāra **nevienā** no sortimenta produktiem nedrīkst būt šādas E piedevas:
Azokrāsvielas: E102 (tartrazīns), E110 (saulrieta dzeltenais), E122 (azorubīns, karmoizīns), E123 (amarants), E124 (ponso 4R), E129 (Allura sarkanais AC), E151 (briljanta melnais PN), E155 (brūnais HT), E180 (litolrubīns BK);
Krāsvielas: E104 (hinolīna dzeltenais), E171 (titāna dioksīds), E131 (patenta zilais), E133 (briljanta zilais).
- RCL plāno pakāpeniski izslēgt šādas pārtikas piedevas, tāpēc pēc iespējas jāizvairās no to lietošanas jaunos produktos. Tiek sagaidīts, ka piegādātāji būtu izpētījuši aizstājāmību un/vai spētu pamatot šādu "E" piedevu esību:
Antioksidanti: E320 (butilētais hidroksianizols BHA) un E321 (butilētais hidroksitoluols BHT);
Konservanti: E249 (kālija nitrīts), E250 (nātrija nitrīts), E251 (nātrija nitrāts), E252 (kālija nitrāts);
Biezīnātāji: E407 (karagīnāns) un E407a (apstrādāts Eucheuma alģes);
Garšas pastiprinātāji: E620-E625 (glutamāti).

Applies to fresh strawberries or strawberries in juice and smoothies, it does not apply to ice cream. Strawberries used as decoration, e.g., on pastries, are not covered by the recommendation.

Nuts – Recommendation

Nuts are water-intensive crops and contribute to water stress in different parts of the world. Additionally, pesticides are widely used in the cultivation of nuts, negatively affecting ecosystems and human health. RCL has chosen to apply the following approach to nuts:

- During the coming years, RCL will increase the proportion of organic nuts in the assortment originating from the countries listed below that, according to research, suffer from severe blue water scarcity. RCL will always first try to source nuts from regions that are not under blue water stress.

Scope and exceptions:

This applies to almonds, hazelnuts, peanuts, walnuts, pistachios, cashew nuts and products where nuts are the main ingredient, such as bags of nuts. Nuts used as decoration, e.g., on pastries, are not covered by the recommendation.

Following countries are regions where nuts are grown and are under high water stress: Bahrain, Cyprus, Kuwait, Lebanon, Oman, Qatar, United Arab Emirates, Saudi Arabia, Israel, Egypt, Libya, Yemen, Botswana, Iran, Jordan, Chile, Greece, Tunisia, Namibia, South Africa, Iraq, India, Syria, California, Northern China, Pakistan, Eastern Spain, Turkey, Thailand.

Cashew nuts

Cashew nut production faces sustainability challenges, including high water use, harmful pesticides, and poor labor conditions. The processing is complex: the shell must be steamed, cooled, and cracked, and a caustic liquid between the shell and nut must be removed. This process is hard to automate, so it is often done by hand. Without adequate protective equipment, workers suffer corrosive injuries on their hands. RCL has decided to implement the following approach regarding cashew nuts:

- Before 2030: Cashew nuts must have a social certification audited by an independent third party, such as Fairtrade certification, certification needs to be third party audited.

Scope and exceptions:

Applies to all products containing, cashew nuts, in the assortment.

FOOD ADDITIVES

The development of regulations for the use of food additives is sometimes a slow process. Current research indicates that some permitted food additives may be harmful and negatively impact human health. RCL has decided to apply the precautionary principle to food additives for which there is scientific evidence of negative health effects, as follows:

- Before 2028, **no products** in the assortment should contain the following E-numbers:
Azo dyes: E102 (Tartrazine), E110 (Sunset Yellow), E122 (Azorubine, Carmoisine), E123 (Amaranth), E124 (Ponceau 4R), E129 (Allura Red AC), E151 (Brilliant Black PN), E155 (Brown HT), E180 (Litholrubine BK);
Colorants: E104 (Quinoline Yellow), E171 (Titanium Dioxide) E131 (Patent Blue), E133 (Brilliant Blue).
- RCL intends to gradually phase out the following E-numbers over time, which should therefore be avoided as far as possible in new products. Suppliers are expected to have investigated substitutability and/or be able to justify the presence of the following E-numbers:
Antioxidants: E320 (Butylated hydroxyanisole BHA) and E321 (Butylated hydroxytoluene BHT);
Preservatives: E249 (Potassium Nitrite), E250 (Sodium Nitrite), E251 (Sodium Nitrate), E252 (Potassium Nitrate);
Thickeners: E407 (Carrageenan) and E407a (Processed Eucheama Algae);
Flavor Enhancers: E620-E625 (Glutamates).

Tvēruma un izņēmumi:

Attiecas uz visiem pārtikas produktiem visā sortimentā. Saraksts var tikt pārskatīts un tajā var tikt iekļautas jaunas piedevas, ja parādīsies jauni zinātniski pierādījumi par negatīvu pārtikas piedevu ietekmi uz veselību.

IEPAKOJUMS

Plastmasas iepakojuma nozare pēdējās desmitgadēs ir ievērojami pieaugusi, kā rezultātā sabiedrībā ir radies ievērojams daudzums plastmasas atkritumu, no kuriem tikai neliela daļa tiek pārstrādāta, bet liels daudzums uzkrājas dabā. Plastmasas atkritumi ietekmē klimatu, jo tie ilgi sadalās un rada mikroplastmasu. Turklāt plastmasa bieži satur ķīmiskas vielas, kas var būt kaitīgas veselībai un var nonākt pārtikā. Tāpēc RCL ir ieviesis iepakojuma politiku, īpašu uzmanību pievēršot plastmasai, kas jāievēro visiem piegādātajiem:

- No 2025. gada 30. decembra visiem iepakojumiem, kas satur jebkāda veida koksnes materiālus, kuri minēti EUDR 1. pielikumā, ir jāatbilst EUDR prasībām.
- līdz 2030. gadam visiem produktiem jāatbilst šādām prasībām attiecībā uz iepakojumu:
  - Piegādātājiem jācenšas radīt resursu ziņā efektīvu iepakojumu, kas izgatavots no atjaunojamiem izejmateriāliem.
  - produktu iepakojumam jābūt ražotam tā, lai to varētu viegli pārstrādāt. Materiāliem jābūt viegli šķirojamiem ar skaidriem norādījumiem par šķirošanu, lai patērētājiem būtu viegli noteikt, kā iepakojums jāšķiro, piemēram, izmantojot simbolus un/vai tekstu. Produktu iepakojums nevar saturēt melno plastmasu, jo tā bieži vien nav pārstrādājama.
  - Produkta iepakojums nedrīkst saturēt norādi uz ieguvumiem videi, ja vien šādi ieguvumi nepastāv. Norādītajiem ieguvumiem vides jomā jābūt ievērojamiem, ņemot vērā iepakojuma kopējo ietekmi uz vidi, kā arī saistītām ar produktu, kuram izmantots konkrētais iepakojums. Gan piegādātāja, gan RCL uzticamībai ilgtspējas jomā ir ļoti svarīgi, lai uz iepakojuma nebūtu norādīta informācija par vides ieguvumiem, ko varētu uztvert kā zaļmaldināšanu.
  - Plastmasas izmantošanas gadījumā tai jābūt skaidri pamatotai no pārtikas nekaitīguma, pārtikas atkritumu un/vai klimata perspektīvas. Izmantojot plastmasas iepakojumu, vismaz 30% plastmasas satura jābūt no pārstrādāta materiāla. Tas neattiecas uz pārtikas produktiem, kas drošības apsvērumu dēļ nedrīkst nonākt saskarē ar pārstrādātu materiālu.
  - Produkta iepakojums nedrīkst saturēt kaitīgas ķīmiskās vielas, un tā saturam jāatbilst spēkā esošajiem ES noteikumiem (REACH) vai ECHA SVHC vielu (ķīmiskās vielas, kas klasificētas kā īpaši bīstamas) kandidātvielu sarakstam. Papildus iepakojumā nedrīkst būt nevienas no šādām ķīmiskajām vielām / ķīmiskajām grupām:
    - Bisfenoli;
    - Ftalāti (diethylhexilftalāts (DEHP)), dibutilftalāts (DBP), benzilbutilftalāts (BBP), di(2-etilheksil)ftalāts (DEHP), diizobutilftalāts (DIBP), dipentilftalāts (DPP), diisonilftalāts (DINP);
    - Vielas ar augstu fluora saturu no visas PFAS grupas (PFAS ar "garām" un "īsām ķēdēm") vai PFOA.

Tvēruma un izņēmumi:

Tas attiecas uz visiem produktu iepakojumiem un vienreizlietojamiem priekšmetiem. Izņēmumus var pieļaut, ja ir pārliecinoši pierādījumi par pārtikas nekaitīgumu. Tā kā RCL šajā jautājumā piemēro piesardzības principu, tvērumu var pārskatīt, kad ES un valstu līmenī tiks ieviestas jaunas plastmasas un iepakojuma direktīvas. Tvērumu var pārskatīt arī atbilstoši jauniem zinātniskiem pētījumiem, ja tajos atklājas, ka ķīmiskās vielas, kas iepriekš tika uzskatītas par pieņemamām, tomēr rada risku par negatīvu ietekmi uz veselību vai vidi.

Piegādātāja rekvizīti:

SIA "_____"

Adrese:

Reģ.nr.

(vārds, uzvārds, amats)

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

Scope and exceptions:

Applies to all food products in the entire assortment. The list may be revised and new numbers added as new scientific evidence emerges regarding the effects of food additives on health.

PACKAGING

The plastic packaging industry has grown significantly in recent decades, leading to substantial amounts of plastic waste in society, with only a fraction being recycled and large quantities accumulating in nature. Plastic waste affects the climate, taking a long time to fragment and forming microplastics. Additionally, plastics often contain chemicals that can be harmful to health and may migrate into food. Therefore, RCL has implemented a packaging policy with a specific focus on plastic, which all suppliers are expected to follow:

- Starting 30 December 2025, all packaging containing any form of wood-based material, as listed in EUDR Annex 1, must be EUDR compliant.
- Before 2030 all products must meet the following requirements regarding packaging:
  - Suppliers should strive for resource-efficient packaging made from renewable raw materials.
  - Product packaging should be designed for easy material recycling. Materials should be easy to separate, and clear instructions should be provided for sorting, making it easy for customers to determine how a package should be sorted, for example, through symbols and/or text. Product packaging should not contain black plastic, as it is often not recyclable.
  - Product packaging must not imply environmental benefits unless such benefits exist. Alleged environmental benefits should be significant in relation to the total environmental impact of the packaging and in relation to the product the packaging is used for. It is crucial for both the supplier's and RCL's credibility in sustainability work that packaging does not communicate environmental benefits that may be perceived as greenwashing.
  - In the case of plastic use, it should be clearly justified from a food safety, food waste, and/or climate perspective. When using plastic packaging, at least 30% of the plastic content must be recycled material. This does not apply to food products that, for safety reasons, cannot be in contact with recycled material.
  - Product packaging must not contain any harmful chemicals, and its content should be in line with current EU regulations (REACH) or ECHA's candidate list of SVHC substances (chemicals classified as particularly hazardous). Furthermore, none of the following chemicals/chemical groups should be present in the packaging:
    - Bisphenols;
    - Phthalates (Diethylhexyl phthalate (DEHP), dibutyl phthalate (DBP), benzyl butyl phthalate (BBP), di(2-ethylhexyl) phthalate (DEHP), diisobutyl phthalate (DIBP), dipentyl phthalate (DPP), diisononyl phthalate (DINP);
    - High-fluorinated substances from the entire PFAS group (long and short-chain PFAS) or PFOA.

Scope and exceptions:

This applies to all product packaging and disposable items. Exceptions can be made if there is strong evidence for food safety. As RCL applies the precautionary principle in this matter, the scope may be revised as more plastic and packaging directives are introduced at the EU and national levels. The scope may also be revised in line with new scientific studies if they find that chemicals previously deemed acceptable now pose risks of negative health or environmental effects.

Details of the Supplier:

SIA "_____"

Address:

Reg.no.

(name, surname, position)

THE DOCUMENT IS SIGNED WITH A SECURE ELECTRONIC SIGNATURE AND CONTAINS A TIME STAMP.